

A B C D E F G H I J
K L M N O P Q R S
T U V W X Y Z Å Ä Ö

KANKAAN
LAATUAAPINEN

K3 JYVÄSKYLÄN
KANGAS

KANKAAN LAATUAAPINEN

Jyväskylän kaupunki

Kaupunkirakennepalvelut, jossa Laatuapisen sisällöstä ovat vastanneet Paula Tuomi, Pirjo Heinänen ja Timo Vuoriainen. Heidän lisäksi sisällön tuottamiseen osallistuivat useat eri osa-alueiden asiantuntijat.

WSP:n tiimi Mari Siikonen ja Jenni Hyttinen vastasi Laatuapisen koordinoinnista ja taitosta.

Kuvat: Jyväskylän kaupunki, Paula Tuomi, Kalle Vaismaa, Mervi Vallinkoski, Annukka Larsen, Esa Rantakangas, Timo Vuoriainen, Anne Sandelin, Juhana Konttinen, Pirjo Heinänen, Touho Häkkinen, Hille Kaukonen, Jani Salonen, Voitto Niemelä, Mauri Hähkiöniemi, Martin Sommerschild/Kuvio, MALD Studio HS Wismar, www.greenroofs.com, Molok Oy, WSP

2015

SISÄLLYS

1.	JOHDANTO	7	3.	YMPÄRISTÖ	43
1.1.	Miksi Laatuapinen?	8	3.1.	Yhteispihat	44
1.2.	Kankaan strategian neljä teemaa	9	3.2.	Puistot	48
1.3.	Yleisiä periaatteita	10	3.2.1.	Puistorakennukset	53
			3.2.2.	Aukiot ja torit	54
2.	RAKENTAMISEN PERIAATTEITA	15	3.3.	Kadut	57
2.1.	Rakennukset	16	3.3.1.	Kankaan katumiljö	57
2.1.1.	Kankaan tyyli	16	3.3.2.	Pyöräpysäköinti	66
2.1.2.	Asuminen	20	3.3.3.	Ympäristön varusteet ja valaisimet	68
2.1.3.	Työpaikat	24	3.3.4.	Katuvihreä	69
2.1.4.	Vanha paperitehdas	16	3.3.5.	Hulevedet	70
2.1.5.	Pysäköintitalot	30			
2.1.6.	Piharakennukset ja rakennelmat	32			
2.1.7.	Rakennusmateriaalit ja värit	36			
2.1.8.	Aurinkopaneelit ja -keräimet	38			
2.1.9.	Alueportaali ja taloyhtiösivut	40			
2.1.10.	Rakentamisaikaisia seikkoja	41			

1. JOHDANTO

A photograph of a multi-story red brick building, likely a residential or institutional structure. The building features numerous windows with dark red frames and several balconies with black metal railings. Some balconies have potted plants. The text "1. JOHDANTO" is overlaid in the center of the image in a large, white, sans-serif font. The building is set against a clear sky.

1.1 Miksi Laatuapinen?

Kankaan Laatuapinen on ennen kaikkea tietopaketti eri alojen suunnittelijoille, mm. maisemasuunnittelijoille, arkkitehdeille, insinööreille ja valaistussuunnittelijoille. Alueen kanssa tekemisissä oleva toimija saa Laatuapisesta tietoa, ohjeistusta ja työkaluja, joilla Kangasta rakennetaan yhdessä. Laatuapisen tarkoitus on tehdä Kankaan laatutavoitteisiin pääsemisestä mahdollisimman helppoa ja yksiselitteistä kaikille osapuolille. Lisäksi se antaa kenelle tahansa lukijalle katsauksen Kankaan rakentamisen ja rakentumisen arvoihin ja teemoihin.

Laatuapisen luvuissa 2 ja 3 on kunkin aihepiirin kohdalla lista suunnitteluvaihtimuksista. Ne ovat velvoittavia ja niistä saa poiketa vain ensisijaisena olevan asemakaavamääräyksen perusteella tai jos Kankaan laaturyhmä hyväksyy toisenlaisen, paremman vaihtoehdon. Vastaavasti listat suunnittelusuosituksista ohjaavat suunnittelua toivottuun suuntaan, mutta eivät kuitenkaan ole sitovia. Lisäksi Laatuapisessa on runsaasti esimerkkikuvia havainnollistamassa laatutavoitteita ja innostamassa hyvään suunnitteluun. Toimintatapoihin liittyviä käytännöllisiä vinkkejä eri osapuolille on kerätty erillisiin infolaatikoihin.

1.2. Kankaan strategian neljä teemaa

Kankaan vanha paperitehdas siirtyi kaupungille 2.11.2010. Kankaan kehittämisteemat syntyivät laajan osallistamisprojektin tuloksena ja ne vahvistettiin kaupunginhallituksessa 6.6.2011. Teemoihin ovat vaikuttaneet osaltaan myös kaupunkisuunnittelun megatrendit sekä kaupungin strategiat.

Neljä perusteemaa ja niiden symbolit:

Sydän-teema kertoo ihmisten kaipuusta yhteisöllisyyteen, monimuotoisuuteen ja elämyksellisyyteen. Kankaan sykkivän punatiilinen sydän muodostuu vanhaan paperitehtaaseen, joka kokoaa alueen keskuksen palvelut ja työpaikat sisäänsä ja ympärilleen.

Vihreä-teema lähtee kasvamaan Tourujoen luonnonsuojelualueen villistä kasvustosta ja hivuttautuu kohti urbaania vihreää puistojen, katujen pihojen kautta katoille ja parvekkeille.

Jalka-teema antaa pihat takaisin ihmisille piilottamalla autot pysäköintilaitoksiin ja maan alle. Vahva jalankulun ja pyöräilyn ympäristö sekä sijainti keskustan vieressä houkuttelevat ihmisiä liikkumaan jalkaisin – pyörän kanssa tai ilman.

Kestävä-teema etsii ekologista elämäntapaa tukevaa ympäristöä ja rakentamista. Resurssiviisaat ratkaisut vievät Kangasta kohti.

Kankaan kehittämisen teemat

1.3. Yleisiä periaatteita

Kankaan suunnittelu ja rakentaminen ponnistaa alueen 140-vuotisesta historiasta paperitehdasalueena. Tehtaan vanhimmat kulttuurihistoriallisesti arvokkaat punatiiliset rakenteet sekä osa Tourujoen vesivoimarakenteista ovat kaavallisesti suojeltuja. Ne luovat alueelle voimallisesti omaleimaisen identiteetin.

Kankaan alueelle tavoitellaan arkkitehtonisesti korkealaatuista **kaupunkikuvaa**, joka on monipuolista ja muodostaa elämyksellisiä tiloja sekä edistää yhteisöllisyyttä.

Kankaalla pihat toteutetaan **yhteispihoina**. Yhteinen, laadukas piha palvelee alueen asukkaita taloyhtiöstä riippumatta. Pihojen eri teemat monipuolistavat oleskelualueita ja keskitetty järjestelmä helpottaa niiden ylläpitoa. Pihat liittyvät saumattomasti yleisiin alueisiin.

Kankaalla pihat toteutetaan yhteispihoina.

Kankaan **jätehuolto** toteutetaan keskitetysti. Jätepisteet palvelevat useita ympärillä olevia kiinteistöjä. Syväkeräysjärjestelmä vähentää alueella jätehuoltoliikennettä ja lisää ympäristön viihtyisyyttä. Jätepisteet sijoituvat luontevasti kulkureittien varrelle.

Kankaan **pysäköinti** toteutetaan pysäköintitaloihin keskitetysti, jolloin kadunvarsille ja yhteispihoille sijoittuu vain lyhytaikaista pysäköintiä saatoliikennettä tavaroiden tuomista ja huoltoa varten. Liikuntaesteisille varataan pysäköintipaikat sisäänkäyntien läheisyyteen.

Kankaalle toteutetaan taidetta osana **Kankaan prosenttikulttuuriperiaatetta**. Tavoitteena on kulttuurin avulla vahvistaa Kankaan identiteettiä, lisätä asukkaiden ja toimijoiden yhteisöllisyyttä sekä ylpeyttä omasta alueestaan. Kankaan tapahtumien ja taiteen toteuttamisesta vastaa Kankaan Palveluyhtiö. Kankaan alueella taidetta voidaan toteuttaa yleisille alueille, kortteleiden yhteisille alueille ja yksittäisiin kiinteistöihin. Kankaan taide on ilahduttavaa, nokkelaa ja ihmisläheistä. Kankaan taidetta tehdään usein yhdessä. Taide voi olla pysyvää, mutta myös tilapäistä. Kankaan taide muodostaa kokonaisuuden, jossa jokainen teos liittyy ja täydentää toisiaan osana Kankaan kokonaisuutta.

Kankaan alueen kasvillisuudessa suositaan luonnonmukaisia kasvilajeja ja hyötykasveja.

Vihertehokkuus on rakennetun ympäristön suunnittelun tueksi kehitetty väline, jonka tarkoitus on edistää ekologisten toimintojen ja ekosysteemipalvelujen tuotannon huomioon ottamista rakennushankkeiden toteutuksessa. Vihertehokkuuden avulla voidaan parantaa kaupunkiympäristön monimuotoisuutta, viihtyisyyttä sekä hulevesien määrällistä ja laadullista hallintaa. Vihertehokkuus tiivistää suunnittelualueen kasvillisuuden hulevesien hallintaratkaisujen ym. elementtien määrän ja laadun yhdeksi lukuarvoksi. Vähimmäistavoitteena on kortteli- tai aluekohtainen vihertehokkuus 0,60.

Kankaan alueen **kasvillisuudessa** suositetaan luonnonmukaisia kasvilajeja ja hyötykasveja. Kasvi-istutuksilla tavoitellaan ennen kaikkea kerroksellista kasvillisuutta. Leikattavan nurmen sijasta suositetaan niittymäisiä alueita sekä maanpeitekasveja. Kasvipeitteistä pintaa lisätään alueella viherkatto- ja viherseinäratkaisuin. Kaupunkiluonnon monimuotoisuutta voidaan edistää valitsemalla pölyttäjähönteisten suosimia mesikasvilajeja ja ravintokasveja sekä perimältään monipuolisia, kotimaista alkuperää olevia lajeja.

*Kankaalle toteutetaan taidetta osana
Kankaan %- kulttuuriperiaatetta.*

Hulevesien määrään ja laatuun voidaan vaikuttaa merkittävästi luonnonmukaisilla keinoilla. Hulevesien hallintaa edistävät erityisesti kerroksellinen kasvillisuus, syvä- ja tiheäjuuriset kasvit sekä kasvit, jotka kestävät monenlaisia kosteusoloja. Hulevesien määrää voidaan vähentää myös viherkattoratkaisuilla, sillä viherkatot imeyttävät ja viivästyttävät tehokkaasti sade- ja sulamisvesiä ja tasaavat näin hulevesipiikkejä. Hulevedet viivytetään, imeytetään ja käsitellään ensisijaisesti syntysijallaan koko Kankaan alueella. Hulevesiä voidaan hyödyntää pihoiilla ja puistoissa. Kankaan vanhaan kanavaan johdetaan ainakin osa alueen hulevesistä. Kankaanaukion kautta on myös huomiotava kanavaan johtava tulvareitti, joka on pidettävä avoimena.

Kankaan **liikennejärjestelmän** tärkeänä lähtökohtana on kevyen liikenteen mahdollisuuksien hyödyntäminen ja vetovoimaisen, liikkumiseen kannustavan ympäristön luominen. Alueen sijainti keskustan välittömässä läheisyydessä tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden elää, toimia ja liikkua kävellen, pyöriillen ja joukkoliikenteen palveluita käyttäen. Kankaan alueen suunnittelun keskeisenä lähtökohtana on autoriippumattomuuden edistäminen ja liikennejärjestelyissä tämä on huomioitu korostamalla kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen rooleja arjen liikkumisessa.

*Hulevesiä voidaan hyödyntää pihoiilla
ja puistoissa mm. kasteluvetänä.*

Kävelijät ovat kaupunkiympäristön tyypillisin ja sitä määrittävä laji. Tyytyväinen kävelijä voidaan mieltää elinvoimaisen ja laadukasta kaupunkielämää tarjoavan kaupungin pääindikaattoriksi. Kankaan tulee tarjota erilaisia mahdollisuuksia viipymiseen, jotta ihmiset viettäisivät siellä aikaa. Erilaisten toimintojen sekoittuminen, aktiviteetit sekä houkuttelevat ja viihtyisät julkiset ja puolijulkiset tilat ovat erityisen tärkeitä hyvän kävely-ympäristön aikaan saamiseksi.

Pyöräily on miellyttävä kulkumuoto kohtuullisilla etäisyyksillä. Kuten kävelykin pyöräily on terveellistä, minkä vuoksi pyöräilyyn kannattaa panostaa jo kansanterveydellisistä syistä. Pyöräily on myös saasteeton tapa liikkua kaupungeissa, joissa tyypillisesti on paljon ihmisiä moottoriliikenteen haitoille alttiina. Pyöräilyn lisääntyminen vähentää ruuhkia ja parantaa ilman laatua. Pyöräilyn tulee olla sujuvaa, helppoa ja nopeaa, jolloin yhä useampi jättää auton kotiin ja valitsee pyörän kulkuvälineekseen.

Joukkoliikenne on tärkeä osa kestävästä kaupunkiliikennestä. Myös ympäristö-, turvallisuus- ja terveyshyödyt puoltavat joukkoliikenteen käyttöä. Kankaan alueen muuttuminen asuin- ja työpaikka-alueeksi tiivistää Jyväskylän keskustaa ja toimiva joukkoliikenne mahdollistaa osaltaan elämän ilman oman auton omistamisen pakkoa. Viihtyisä joukkoliikenteen pysäkki houkuttelee kävelemään kauempaakin, niiden ympäristöihin tulee kiinnittää huomiota.

Valaistus ja valaisinkalusteet sitovat tiloja yhteen. Kankaan alueen pimeän ajan ilme rakennetaan tyylikkääksi hyvällä kokonaissuunnittelulla, jossa otetaan huomioon aluevalaistus ja kiinteistöjen valaistukset. Kaduilla, pihalla, aukioilla ja viheralueilla käytetään yhteneväistä, alueelle suunniteltua valaisinkalustemallistoa, jossa toistuu pylväissä ja pollareissa käytetty muotokieli, väri ja materiaali. Mallistossa on eri laatutason versioita peruspylvästä erikoispylväseen ja taidepollariin.

Itse valaisinlaitteet voivat poiketa toisistaan kulloisenkin käyttötarkoituksen mukaan. Valo itsessään on lämmintä, häikäisemätöntä ja esteettömän kulun mahdollistavaa ja tunnelma alueella on viihtyisä ja turvallinen. Valotaide, taiteen valaistus, kohdevalaistukset ja erikoisvalokalusteet tuovat pimeän ajan maisemaan eloa ja näyttävyttä. Yleissuunnitelmaa noudatetaan kaikissa valaistuksen periaatteellisissa ja teknisissä asioissa.

Kankaan alueen pimeän ajan ilme on rakennettavissa tyylikkääksi hyvällä kokonaissuunnittelulla, jossa otetaan huomioon aluevalaistus ja kiinteistöjen valaistukset.

Kankaan alueelle asetetaan 30 km/h aluenopeusrajoitus. Shared space -katujaksolla sekä pihakaduilla (hidaskatu) nopeusrajoitus on 20 km/h:ssa.

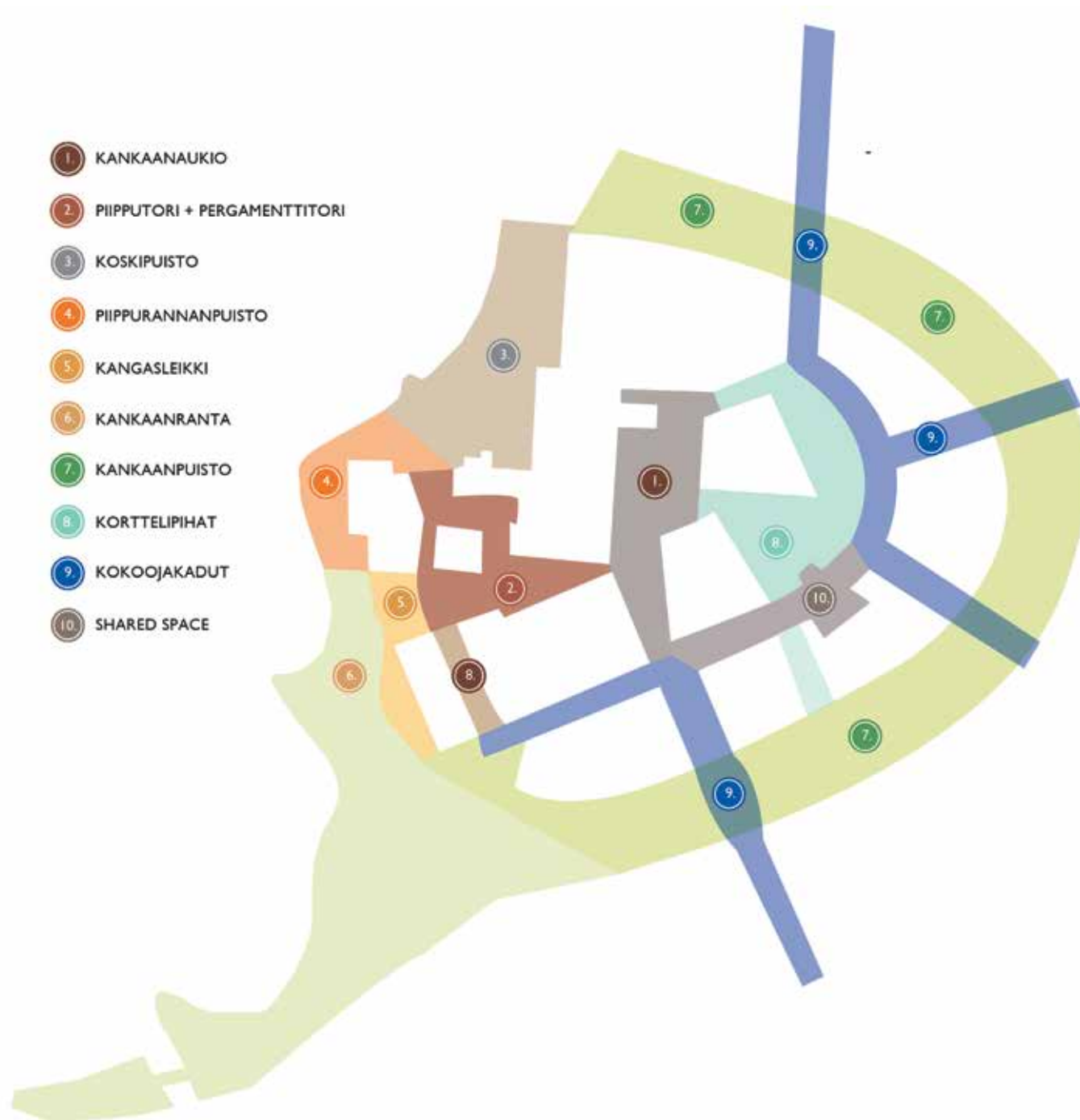
Kadunvarsipysäköinti mahdollistaa lyhytaikaisen pysäköinnin kadun varteen osoitetuilla paikoilla. Asukaspysäköintiä ei osoiteta kadun varteen.

Eri kulkumuodot erotetaan toisistaan pääkadulla K1, K5, K4 (Rusokintien jatke Vapaaherrantielle) lukuun ottamatta Shared space -jaksoa (K5), jolla kaikki kulkumuodot käyttävät yhteistä liikennetilaa.

Pää- ja kokoojakaduilla kävely- ja pyörätie erotetaan ajoradasta reunakivellä ja välikaistalla.

Kävely ja pyöräily erotetaan toisistaan käyttämällä eri päällystemateriaaleja.

Tonttikaduilla jalkakäytävät erotetaan ajoradasta reunakivellä korotettuna.

A photograph of a modern building facade with a grid of brown panels and large windows. Two balconies with black metal railings are visible. The upper balcony has a planter box with pink and white flowers. The lower balcony has a small table with three potted plants. The text '2. RAKENTAMISEN PERIAATTEITA' is overlaid in white, bold, sans-serif font.

2. RAKENTAMISEN PERIAATTEITA

2.1. Rakennukset

2.1.1. Kankaan tyyli

Tavoitteena on luoda Kankaan alueelle arkkitehtonisesti korkealaatuista kaupunkikuvaa, joka on monipuolista ja muodostaa elämyksellisiä tiloja sekä edistää yhteisöllisyyttä luomalla erilaisia oleskeluun soveltuvia sisä- ja ulkotiloja. Visioon kuuluvat yllätyksellisyys ja ilahduttaminen: Materiaalivalinnat ovat pääosin tehdasmaisen rouheita ja kestäviä - rakennusten suhde vanhaan paperitehtaaseen tulee huomioida kaikilta osin.

Taiteen avulla luodaan Kankaalle tunnistettavia paikkoja, voidaan korostaa alueelle saapumista ja vaikkapa avautumista maisemaan. Rakennusten ulkovalaistus on osa pimeän ajan maisemaa ja valaisimet ovat ilmeeltään arkkitehtuuriin sopivia. Ne valaisevat, mutta eivät häikäise.

- 1 Aurinkopaneelien tai -keräimien sijoittamista vesikatoille suositellaan Kankaalla.
- 2 Ilahduttava taide Kankaalla voi esiintyä pienissä yksityiskohdissa.
- 3 Julkisivuissa suositellaan käytettävän viherseinäosuuksia ja puuta.
- 4 Vanhan rakennuskannan ja uusien rakenteiden yhdistäminen tehdään pieteetillä.
- 5 Kankaan rosainen ja karkea tyyli sopii hyvin vanhaan tehdasmiljööseen.

- 6 Valaistuksen tyylikäs integrointi rakenteeseen.
- 7 Kankaan tyyliä ovat kappalemaiset rakennukset.
- 8 Rakennusten parhaita puolia voi tuoda valaistuksella esiin.
- 9 Ympäristön varusteet ja kalusteet voivat luoda olemuksellaan iloa.

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Materiaalivalintojen tulee olla pääosin tehdasmaisen rouheita ja kestäviä.

Rakennuksilla on hahmo ja vahva materiaalin tuntu. Rakennusten tulee näyttää yksiaineisilta, olla kappalemaisia ja harjakattoisia.

Harjakatto tulee olla rakenteellisesti vahvistettu ja sen lappeet suunnattu siten, että aurinkopaneelien sijoittaminen katoille on tehokasta ja katot muodostavat korttelimittakaavassa vaihtelevan silhuetin. Ei kaksoispulpettikattoja. Kattohahmo on identiteettitekiä ja muodostaa silhuetin alueelle.

Vierekkäisten rakennusten tulee olla erikorkuisia.

Korkeita tornimaisia rakennuksia tulee käyttää alueella muutamissa kaupunkikuvan kannalta tarkkaan harkituissa kohdissa

Korkeita näkyviä sokkeleita ei sallita.

Taide tulee integroida rakennuksiin tai osaksi piharakentamista. Taiteen tulee olla ilahduttavaa, luonteva osa ympäristöä sekä toiminnallista ja maantasolla koskettelen kestävä.

Julkisivuvalaistus toteutetaan vanhoihin tehdasrakennuksiin, piippuun sekä Kankaanaukion, shared space -tilan ja porttialueiden rakennuksiin.

SUUNNITTELUSUOSITUKSET:

Aurinkopaneelien tai -keräämien sijoittamista vesikatoille tulee suosia. Katot voidaan toteuttaa epäsymmetrisinä harjakattoina.

Alueelta tulee osoittaa rakennuspaikkoja puukerrostaloille vähintään 10% kaikista uudisrakennuksista.

Vesikaton materiaali saa jatkua seinillä ylimmissä kerroksissa.

Korttelin vierekkäisillä tonteilla tulee käyttää eri suunnittelijoita.

Valaisimet ovat väriltään, muotokieleltään ja materiaaliltaan linjassa aluevalaistuksen kalustemalliston kanssa. Pääosin suositetaan alaspäin (tai alas ja ylös) valaisevia valaisimia opaalikupuisten sivusuuntaan valaisevien sijaan.

Muistettava toteuttamisen yhteydessä

Päärakennuksista tulee esittää kaksi vaihtoehtoista vartenotettavaa luonnosta Kankaan laaturyhmälle. Toinen luonnoksista valitaan jatkotyön pohjaksi.

2.1.2. Asuminen

Asuminen Kankaalla tarjoaa hyvää arkea asukkailleen. Sosiaalinen ja demografinen monipuolisuus tukee Kankaan elävyyttä, yhteisöllisyyttä ja suvaitsevaisuutta. Asuntosuunnittelun visio Kankaalla on olla myös kokeilevaa; kokeillaan uusia ideoita ja toteutetaan innovatiivisia ratkaisuja.

- 1 Kankaan asuntosuunnittelussa kannustetaan kokeiluihin, kuten aurinkopaneeleihin ja viherseiniin.
- 2 Maantasokerrokseen sijoitetaan asuntoja aina kun se on mahdollista.

3

4

5

- 3 Parvekevalot tuovat rakennuksen olemuksen rauhallisella tavalla esiin.
- 4 Viherseiniä voidaan toteuttaa ennakkoluulottomasti.
- 5 Rakennusten pääsisäänkäyntejä korostetaan valaistuksella.

6

22

6

Parvekkeet tulee toteuttaa joko yhtenäisinä parvekeseininä, sisäänvedettyinä tai yksittäisinä parvekkeina.

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Asuntoarkkitehtuurissa on huomioitava muuntojoustavuus ja 1. kerroksen tilaratkaisut siten, ettei jalankulkutasolle muodostu umpinaisia seinäpintoja.

Ensimmäiseen kerrokseen sijoitetaan asuntoja aina, kun se on mahdollista. Näistä asunnoista tulee avata ovia ja ikkunoita suoraan yhteispiha-alueille ja kevyen liikenteen väylille.

Parvekkeet tulee toteuttaa sisäänvedettyinä tai osana julkisivuaukotusta. Julkisivusta ulkonevia parveketorneja ei sallita. Ulokeparvekkeet sallitaan yksittäisinä.

Rinneratkaisuissa tulee hyödyntää korkeuseroja sijoittamalla esim. normaaleja korkeampia asuintiloja tai parviratkaisuja alimpaan kerrokseen (loft-tyylisiä tiloja).

Eri kortteleissa rakennusten julkisivujen ja ilmeen tulee olla vaihteleva, ja niiden tulee erottua toisistaan.

Erityisasumisen kohteissa tulee panostaa kävely-ympäristön julkisivuun ja viihtyvyyteen.

SUUNNITTELUSUOSITUKSET:

Porrashuoneiden tulee saada luonnonvaloa julkisivuista tai ylhäältä, ja niistä tulee olla yhteys läpi talon. Rakennusten pääsisääntuloja tulee korostaa.

Varastotiloja saa sijoittaa kerroksiin. Yhteissaunoja tulisi sijoittaa varsinkin ylimpiin kerroksiin

Asuintaloihin ei suositella julkisivuvalaistusta, mutta sisäänkäyntiä voi korostaa valolla. Yleisesti tavoitteena on, että valo suuntautuu alaspäin, pois asuntojen ikkunoista.

Yhteistiloja, yhteissaunoja ja yhteisiä etätyöpisteitä on suositeltavaa rakentaa.

Maantasokerroksen asuntoihin tulee rakentaa niihin liittyviä pieniä pihoja silloin, kun se on mahdollista.

2.1.3. Työpaikat

Työpaikkarakentaminen sijoittuu Kankaalla sekä vanhaan paperitehtaan, sekä sen laajennusosiin että uudisrakentamiseen. Kankaanaukion ympärille sijoittuu hybridikortteleita, josissa asuminen ja työpaikat vuorottelevat. Työpaikkarakentaminen Kankaalla on luonteeltaan innovatiivista, uutta synnyttävää ja sen tulee tukea alueen palvelujen käyttöä sekä niiden menestymistä.

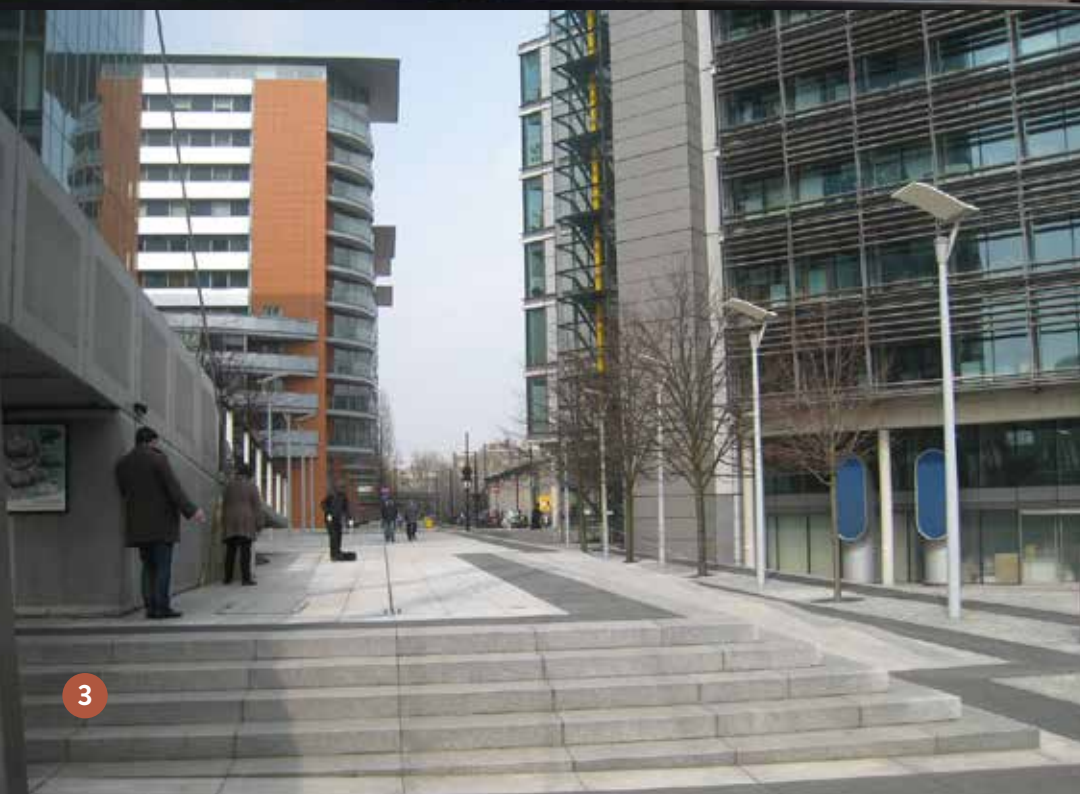
- 1 Hybridirakennukset tuovat työpaikat lähelle koteja.
- 2 Toimistotalojen hengestä voi aistia vanhan tehdasmiljöön.
- 3 Toimistorakennukset toteutetaan korttelin muun rakentamisen mukaisesti.

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Toimistorakennukset toteutetaan korttelin muun rakentamisen mukaisesti. Maantasokerroksen tulee antaa avonainen vaikutelma.

Alueella toimivien yritysten valomainokset on toteutettava yhteneväisen linjauksen mukaan. Valomainokset on toteutettava irtokirjaimilla. Valon määrä ei saa ylittää kaupungin suosituksia.

SUUNNITTELUSUOSITUKSET:

Työpaikkarakentamisessa tulee huomioida joustavat yhteydet alueen kevyenliikenteen väylille ja piha-oleskelualueille.

Kankaanaukiolla julkisivuissa voi olla sähköisiä näyttötäuluja.

Etätyöpisteiden toteuttamismahdollisuudet asunnoissa huomioidaan.

2.1.4. Vanha paperitehdas

Entiseen tehdasrakennukseen tulee sijoittumaan erilaisia toimintoja ja tiloja: asuin-, opetus-, liike- ja toimistorakentamista sekä viihde- ja liikuntatiloja. Myös ympäristöhaiiriötä aiheuttamatonta käsityö-, teollista- ja varastotoimintaa voidaan kiinteistössä harjoittaa. Tilojen muuntaminen uuteen käyttötarkoitukseen tulee tehdä sillä periaatteella, että olemassa olevia rakenteita ei ylikorjata. Tehdasmaisen rosoinen olemus säilytetään.

Lämmin julkisivuvalaistus tuo vanhan tehdasrakennuksen punatiiltä esiin ja kohottaa rakennuksen alueen sydämeiksi myös ilta-aikaan.

- 1 Laajennusosat vanhan tehtaan katolle toteutetaan vanhaa kunnioittaen.
- 2 Korkeuserot tehdasrakennuksen yhteydessä hyödynnetään kiinnostavina tiloina.
- 3 Yksittäiset porraskäytävät toteutetaan mahdollisimman läpinäkyvinä.

**Muistettava toteuttamisen
yhteydessä!**

Valaisinten asennustavoista täytyy
sopia Keski-Suomen museon
kanssa.

4

6

5

- 4 Lasirakenteita suositaan tehtaan laajennusosissa.
- 5 Paperitehtaan laajennusosat eivät jäljittele vanhaa.
- 6 Julkisivuvalaistus toteutetaan kaavamääräysten mukaan.
- 7 Vanhan paperitehtaan parvekkeet toteutetaan julkisivuun istuvina ulokeparvekkeina.

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Vanhan paperitehtaan laajennusosien julkisivujen tulee olla puhtaak-simuurattua tiiltä, terästä tai lasia.

LV-konehuoneet katoille tulee toteuttaa julkisivumateriaaliltaan te-räspintaisina. LV-konehuoneiden katto- ja seinäpintoja voi hyödyn-tää aurinkoenergian keräämisessä.

Paperitehtaan laajennusosien tulee olla selkeitä kappaleita, muodol-taan mielellään tornimaisia ja selvästi korkeampia kuin tehdas. Ra-kennusten yläosan muotoiluun tulee kiinnittää huomiota.

Yksittäiset porraskäytävät rungon ulkopuolelle tulee toteuttaa mah-dollisimman läpinäkyvinä, teräs- ja lasipintaisina.

Vanhaan paperitehtaaseen lisättävät parvekkeet tulee toteuttaa yk-sittäisinä metallisina ulokeparvekkeina, eivätkä ne saa olla liian syviä (enintään n. 1,2 m). Myös ranskalaiset parvekkeet ovat toivottava ratkaisu.

Vanhaan tehtaaseen tulee toteuttaa julkisivuvalaistus.

Julkisivuvalaistus suunnitellaan tarkkaan ja se ei saa häikäistä raken-nuksen käyttäjiä. Rakennuksen kiinteät valaisimet tulee olla arkki-tehtuurin kanssa linjassa ja valomainosten kaupungin suosituksen mukaiset.

Ennen rakennus-, purku- ja toimenpideluvan myöntämistä on pyy-dettävä Keski-Suomen museon lausunto.

2.1.5. Pysäköintitalot

Kankaan pysäköinti keskitetään pysäköintitaloihin, joita alueelle tulee 3–5 kpl. Pysäköintitaloissa hyödynnetään alueen suuria korkeuseroja mahdollisuuksien mukaan; toisessa pysäköintitalossa maantason jatku-mo näyttäytyy pysäköintitalon viherkattona. Lisäksi niiden yhteyteen toteutetaan kansipiharatkaisuja tarpeen mukaan.

- 1 Punatiiltä suositetaan myös pysäköintitalojen julkisivuissa.
- 2 Kauniisti valaistu pysäköintitalon julkisivu.
- 3 Tyylikäs pysäköintitalon sisäänajo ja julkisivu
- 4 Pysäköintitalon seinän voi toteuttaa mielenkiintoisena rakenteena.
- 5 Pysäköintitalon viherkatto

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Pysäköintitalojen julkisivuja tulee jaksottaa tai rytmittää. Julkisivuihin tulee sisällyttää taidetta, viherseinäosuuksia tai katoilta roikkuvia puutarhoja.

Yhteispihoina toimiville pysäköintitalon katoille tulee olla mahdollista asentaa myös aurinkopaneeleita. Istutusalueiden tulee muodostaa vähintään 25% kattopinta-alasta.

Pysäköintitalojen yhteyteen tulee sijoittaa jätteen yhteiskeräyspisteitä sekä polkupyöräpysäköintiä tai muuta yhteiskäyttöä palvelevia tiloja.

Pysäköintitalon sisävalot eivät saa näkyä hallitsemattomasti ulos. Sisävalaistus toimii liiketunnistuksella. Pysäköintitaloon tulee toteuttaa julkisivuvalaistus, ja valomainosten tulee olla kaupungin suositusten mukaiset.

SUUNNITTELUSUOSITUKSET

Pysäköintitalojen julkisivut ovat potentiaalisia paikkoja valotaiteelle tai dynaamiselle valoteokselle. Sisäänkäyntiä on hyvä korostaa valaistuksella.

2.1.6. Piharakennukset ja rakennelmat

Kankaalla piharakennukset ja muut pienet rakennelmatkin luovat alueen omaleimaisuutta. Piharakennukset suunnitellaan osana piha-rakentamista ja maastoutetaan ympäristöön. Piharakennuksiin voi rakentaa yhteissaunoja tai pihasaunoja. Muuntamot toteutetaan ensisijaisesti kiinteistömuuntamoina rakennuksiin integroituna. Muuntamot voidaan sijoittaa kortteleissa ja yleisillä alueilla olevien yhteiskeräyspisteiden tai pyöräkatosten tai muiden apurakennusten yhteyteen.

- 1 Tekniikkarakenteita voidaan elävöittää taiteen avulla.
- 2 Puurakenteinen polkupyöräkatos.
- 3 Piharakennelmaan integroitu valaistus luo viimeistellyn vaikutelman.
- 4 Oleskeluun ja esiintymiseen soveltuva lavarakenne.

3

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Integroitavien rakennusten ja/tai aitauksien katemateriaali on viher- tai peltikatto. Rakenna piharakennukseen viherkatto aina, kun se on mahdollista.

Piharakennusten ja rakenteiden julkisivumateriaalina ei saa käyttää muovipinnoitettua terästä.

Kaikkia piharakennuksia ja rakenteita hyödynnetään kiinnittämällä niihin aluevalaisimia. Valaisinten integrointi rakenteisiin vähentää pylväiden tarvetta. Piharakennusten sisävalot toimivat liiketunnistimilla.

4

SUUNNITTELUSUOSITUKSET

Tehdasmaista rouheutta tulee suosia muotoilussa ja materiaaleissa. Suositeltava julkisivumateriaali on puu. Myös tiili, metallilevy tai kierrätysmateriaalit ovat hyviä materiaaleja.

Erillisten piharakennusten ja rakennelmien julkisivuihin toivotaan taideaiheita.

Yhteiskeräyspisteet

Jätteiden yhteiskeräyspisteet luovat osaltaan Kankaan identiteettiä uudenlaisena resurssiviisaana alueena. Yhteiskeräyspisteillä saavutetaan monia hyötyjä. Jätteiden keskitetyt keräyspisteet säästävät tilaa, kun jokaiseen kiinteistöön ei tarvitse erikseen rakentaa tiloja. Kankaan turvallisuus ja viihtyisyys paranee, kun jäteautojen liikkumisalue pienee ja tarvittavien tyhjennyskertojen määrä vähenee. Yhteiskeräyspisteet suunnitellaan ja sijoitetaan Kankaalla siten, että niistä muodostuu alueelle tunnistettavia yksityiskohtia. Alueella käytetään syväkeräysjärjestelmää esim. MolokDominoa, joka sopii erityisesti korkean pohjaveden alueille.

- 5 Puu on suositeltava julkisivumateriaali pihan rakennelmissa. Kuvassa päreseinä.
- 6 Pienrakenteiden julkisivuihin sopii myös perforointi.
- 7 Syväkeräysastiat voidaan verhota ympäristöön sulautuviksi.

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Yhteiskeräyspisteiden tulee olla helposti saavutettavissa ja luontevien kulkureittien varrella, mutta kuitenkin 'maastoutettuina', eivätkä ne saa haitata muuta toimintaa tai muodostaa päänäköymää ulkotiloissa.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää jätepisteiden helppokäyttöisyyteen, tyhjennettävyyteen ja huollettavuuteen.

Eri jakeiden keräilyastioiden ulkokuoreen tulee suunnitella helposti tunnistettavat symbolit; leikkisät aiheet, jotka esim. lasten on helppo muistaa.

SUUNNITTELUSUOSITUKSET

Myös keräyspisteiden rakenteisiin voi yhdistää taidetta. Jaetunnisteiden ja taiteen yhdistäminen on myös mahdollista.

Keräyspisteiden yhteyteen voidaan integroida esimerkiksi pyöräkotkia.

1

2

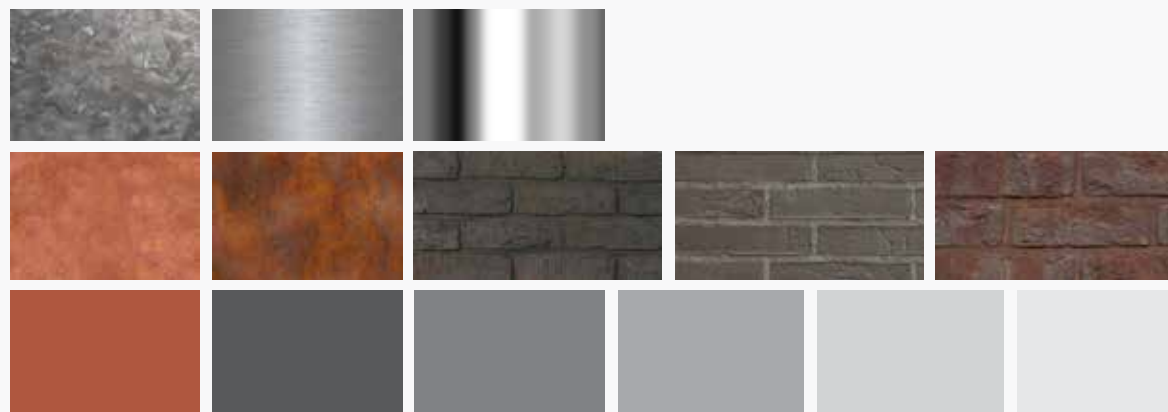

3

2.1.7. Rakennusmateriaalit ja värit

Asemakaavassa annetaan kaavakohtaiset ohjeet niistä rakennusmateriaaleista ja väreistä, jotka ovat ensisijaisia. Kankaan tärkeimmät materiaalit ovat yllä olevan materiaali- ja värikartan mukaisesti sinkitty teräs, teräs, kiillotettu teräs, kupari, corten-teräs sekä musta ja tummanruskea tiili. Keskeisimmät värit ovat tiilenpunainen ja harmaan eri sävyt:

- 1 Corten-teräksen ruosteenruskea väri soveltuu hyvin Kankaalle.
- 2 Sinkitty teräspinta julkisivumateriaalina henkii tehdasmiljöön tunnelmaa.
- 3 Mielenkiintoisen näköinen Corten-teräksen ja tiilen yhdistelmä.
- 4 Rakennuksen julkisivussa jatkuva kattomateriaali vahvistaa kappalemaisuu- den vaikutelmaa.

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Poltettua tiiltä ja puuta tulee suosia materiaalivalinnoissa. Julkisivujen päämateriaalin tulee olla kestävä ja korkealaatuinen ja sillä tulee olla erittäin voimakas materiaalin tuntu ja tekstuuri.

Rakennusten ulkoseinissä saa olla pääsääntöisesti vain yksi päämateriaalia korostava tehostemateriaali.

Julkisivujen päämateriaali ei saa olla muovipinnoitettu pelti eikä pesubetoni. Betonielementti hyväksytään vain asemakaavan sallimilla alueilla siten, että elementtisaumat ovat elementin voimakkaalla pintastruktuurilla ja erillisillä nurkkaelementeillä piilotettu eikä julkisivuissa hahmotu yhtenäisiä elementtisaumalinjoja. Betonipintaisten elementtien tulee olla läpivärjättyjä. Innovatiiviset ratkaisut hyväksytään erityistapauksina.

Korkeita näkyviä sokkeleita ei sallita.

Värisävyjen tulee olla intensiivisiä. Tehostevärisävyt eivät saa olla pastellisia tai neonvärejä. Julkisivun pääväri ei saa olla vihreä. Korkeita näkyviä sokkeleita ei sallita.

SUUNNITTELUSUOSITUKSET

Vesikattomateriaalilla saa verhoilla myös ylimpien kerroksen julkisivupinnat.

Väreinä tulee suosia tiilenpunaista. Muut suositeltavat värit ovat harmaan eri sävyt, metallin sävyt; teräs, sinkki, kupari ja corten-teräs. Kiiltonsa säilyttäviä metallipintoja voi käyttää harkiten.

2.1.8. Aurinkopaneelit ja -keräimet

Aurinkoenergian hyödyntämistä edistetään Kankaalla luomalla hyviä valmiuksia ko. järjestelmien asennuksille. Tavoitteena ovat aurinkoenergiatoteutukset rakennushankkeiden yhteydessä. Aurinkoenergiajärjestelmillä on vaikutusta kaupunkikuvaan. Parhaimmillaan ne sopivat myös visuaalisesti vanhan tehdasympäristön luonteeseen. Kun katot suunnitellaan aurinko-optimaaliseksi, syntyy persoonallista kaupunkikuvaa Kankaalle.

Käytännön vinkki toteuttajalle!

Hyviä ratkaisumalleja parempien E-lukujen tavoitteluun voidaan hakea rakennuskohtaisilla energiasimuloinneilla suunnitteluvaiheessa. Tällöin aurinkoenergiaratkaisujen ohella voidaan tarkastella myös jäähdytys- ja viilennystarvetta mahdollisimman resurssiviisaalla tavalla (esimerkiksi passiivinen, kaukoviilennys tai vapaajäähdytys).

Osayleiskaava

”Aurinkoenergian hyödyntämistä tulee edistää asemakaavassa.”

Vanhan paperitehtaan asemakaava

”Aurinkoenergian hyödyntämistä varten tarpeellisten laitteiden asentaminen katolle on sallittua.”

Piippurannan asemakaavaluonnos

”Asuinrakennusten kattojen tulee olla harja-, pulpetti tai aumakattoja kaltevuudeltaan 20–40 asteen kulmassa. Harjan suunnan tulee olla ensisijaisesti itä-länsisuuntaisesti. Etelän suuntaisille kattopinnoille tulee olla mahdollista sijoittaa aurinkopaneeleja. Kattomateriaalin tulee olla sileää peltiä.”

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Kattorakenteet tulee suunnitella niin, että aurinkotekniset laitteet voidaan asentaa katolle ts. kiinnitykset sekä lumi- ja tuulikuormat on huomioitava. Myös huollettavuus on huomioitava.

Kattojen suunnittelussa minimoidaan varjostukset.

Kaapelireiteille tehdään tarvittavat tilavaraukset (katolta laitetiloihin).

Invertterille varataan hyvin tuulettuva ja mieluiten lämmittämätön tila paneeliston välittömässä läheisyydessä (esim. kylmä ullakkotila). Invertterit voi asentaa myös ulos, kuitenkin niin etteivät ne ole alttiina auringonpaisteelle eivätkä sateessa.

Sähköpääkeskus mitoitetetaan niin, että tarvittavat kytkennät on mahdollista tehdä.

SUUNNITTELUOSITUKSET

Aurinkokeräimiä ja /tai -paneeleita voidaan tuoda myös pyöräkatosten ja muiden mahdollisten rakennelmien yhteyteen ja näin edistää osaltaan uusiutuvan energian tuotantoa.

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Alueportaalin ominaisuuksissa on huomioitu riittävä joustavuus, jotta se tukee itse kaupunginosan kehitystä ja tulevaisuuden kehityspotentiaalia. Alueportaali on pitkä elinkaari.

Taloyhtiösivut tunnistavat asukkaat ja antavat eri roolien mukaisesti eri käyttäjätason oikeuksia palveluiden käyttämiseksi.

2.1.9. Alueportaali ja taloyhtiösivut

Kankaan alueportaalin tavoite on tukea eri kohderyhmien välistä vuorovaikutusta ja viestintää asuinalueen sisällä. Alueportaalin toiminta kuuluu saumattomasti kaupunginosan elämään; työntekoon, liikkumiseen, palveluihin ja hallintoon. Se tarjoaa ajankohtaista tietoa alueen palveluista ja tapahtumista. Asukkaiden on helppo hoitaa alueportaalin kautta asumiseen ja elämiseen liittyviä arkipäivän asioita.

Alueverkko ole pelkästään kotisivu, vaan päätelaite riippumaton ja vuorovaikutteinen palveluportaali, jolla on pitkä elinkaari. Alueportaalin pääasiallinen kohderyhmä on alueen asukkaat, joille portaali tarjoaa paikallista tiedotusta ja helpottaa paikallisten palveluiden löytävyyttä.

Taloyhtiösivut tarjoavat yksittäisen taloyhtiön asukkaiden keskinäiseen kommunikointiin ja tiedon jakamiseen helppokäyttöisen, tehokkaan ja edullisen verkkopalvelun.

-

Taloyhtiösivujen avulla asukkaat voivat mm.

- keskustella taloyhtiön ajankohtaisista asioista,
- käyttää varauskalenteria esim. saunavuorojen varaukseen,
- myydä, ostaa, vaihtaa, lainata, vuokrata tai antaa tavaroita,
- tutustua taloyhtiöön liittyviin dokumentteihin, seurata tapahtumia, tiedotteita sekä osallistua keskusteluihin,
- lähettää vikailmoituksen helposti ja seurata toimenpiteiden edistymistä.

2.1.10. Rakentamisaikaisia seikkoja

Rakentamisaikaiseen jätehuoltoon, liikennöintiin ja hulevesien hallintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota, koska yhteispihoja rakennetaan samanaikaisesti rakennusten kanssa.

- 1 Työmaa-ajan väliaikainen ilme voi olla kekseliäs.
- 2 Lapset voivat saada tehtäväkseen työmaa-aidan koristelun.

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Aikataulutus ja yhteistoiminta eri rakentajien, urakoitsijoiden ja muiden toimijoiden kesken toteutetaan toimivalla tavalla.

Liikennöinnin sujuvuuden takaamiseksi tulee laatia työmaasuunnitelma.

SUUNNITTELUSUOSITUKSET:

Työmaa-aidoilla on suositeltavaa luoda aluetta kuvaavaa ilmettä ja tehdä aluetta viihtyisäksi jo rakentamisaikana. Työmaa-alueen valaistus ei saa häikäistä asukkaita.

Väliaikaisia rakennelmia ja palveluja voidaan alueelle toteuttaa vähäisin kustannuksin luovalla tavalla.

3. YMPÄRISTÖ

- 1 Luonnonmukainen kasvillisuus, hyötykasvit sekä koristeheinät ovat toivottavia kasvivalinnoissa.
- 2 Köynnösseinä syysasussaan.
- 3 Heinikko rajaa miellyttävästi tiloja.
- 4 Köynnösseinä voi olla dramaattinen elementti.
- 5 Yksityinen ja julkinen tila voi rajautua hienovaraisesti.
- 6 Koristeheinien avulla rajattuja toimintoja.
- 7 Viherkatto voidaan toteuttaa kevytrakenteisena.
- 8 Myös tonttien väliset rajaukset ovat Kankaalla erityishuomion kohteena.
- 9 Kasvillisuuden käyttö monipuolisesti on suositeltavaa.

3. Ympäristö

3.1. Yhteispihat

Kankaalla pihat leikki- ja oleskelualueineen toteutetaan yhteiskäyttöisille asumista palveleville korttelialueille (kaavamerkintä AH). AH- korttelialueet tulee toteuttaa viihtyisinä ja korkealuokkaisina. Tonteille ei jää juurikaan omaa piha- aluetta ja tonttien yhteensovittaminen yhteispihojen kanssa on siksi erittäin tärkeää. Yhteispihat toteutetaan eri teemojen mukaisesti. Piippurannan kohdalla yhteispihat teemoituvat seuraavasti: kangasleikki, luontopiha, esteetön piha ja urbaani oleskelu.

Kankaan alueen vihertehokkuuden vähimmäistavoitteena alueella pidetään lukuarvoa 0,6, mikä antaa erilaisille ratkaisuille mahdollisuuden jatkosuunnittelussa. Vihertehokkuus tullaan määrittelemään kaavoissa erikseen.

Yhteispihojen valaistus noudattaa koko alueen valaistusteemoja valaisinten muoto- kielen, värin ja materiaalin osalta. Valaistus sitoo alueita yhteen ja tekee ne helposti käytettäviksi. Valaistuksella tuetaan pihan toimintoja ja mahdollistetaan turvallinen kulku alueella.

- 10 Kasvillisuutta korkeuserojen yhteydessä.
- 11 Pergoloita suositetaan, niiden päämateriaali on puu.
- 12 Pintamateriaaleilla luodaan toimintojen rajausta.
- 13 Viheraiheiden käyttöä toimintojen rajaajana.
- 14 Pollarivalaisimet korostavat ihmisläheistä lähiympäristöä.
- 15 Kaupunkiviljely tuo eloa ja vahvistaa alueen asukkaiden kollektiivisuutta.

9

10

11

12

13

14

15

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Kankaan topografia on haasteellinen ja siksi pinnantasauksiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Tontit tulee liittää luontevasti ympäristöön.

Sisääntulojen ja toimintojen rajausten pitää olla erityishuomion kohteena. Porttikohtiin tulee panostaa laadullisesti materiaalien osalta. Toimintojen rajautumiseen toisistaan käytetään rajaavia elementtejä, kuten lattautautaa, kivi- tai betonireunuksia. Tontteja ei saa aidata.

Viherkattoja ja vertikaalisia viherratkaisuja (viherseinät, köynnökset, pergolat) tulee toteuttaa alueella monipuolisesti.

Pihoilla jatketaan rakennusten julkisivujen viitoittamaa värimaailmaa. Tiilenpunainen, harmaan eri sävyt sekä corten-teräs ovat pääsävyjä, joita voidaan korostaa tehosteväreillä. Eri pintamateriaaleja tulee käyttää innovatiivisesti ja uusiomateriaalia käyttöä suositaan.

Kansipihojen suunniteltaessa ja rakentaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota kansipihojen viihtyisyyden ja korkeatasoisen visuaalisen ilmeen saavuttamiseen.

Pihoille on suunniteltava pyöräpysäköinti osana pihan muuta suunnitelmaa. Innovatiivisia ratkaisuja ja pienempiä yksiköitä toivotaan.

Yhteispihujen reitit tulee toteuttaa julkisluonteisiksi, eikä tontin rajan ja puiston väleissä saa näkyä rajaa.

Väylämäisen valaistustavan sijaan toteutetaan vaihtelevia valaistustiloja, joissa yhdistellään yleis-, korostus- ja erikoisvalaistusta. Valaistussuunnitelma tehdään pihasuunnittelun yhteydessä ja kokonaissuunnittelu kiinteistön ja alueen kesken on olennaista.

SUUNNITTELUSUOSITUKSET:

Kasvillisuudessa suositaan monipuolista, helppohoitoista kasvillisuutta. Luonnonmukainen kasvillisuus, hyötykasvit sekä koristeheinät ovat toivottavia kasvivalinnoissa. Kerroksellista kasvillisuutta sekä massaistutuksia suositaan.

Leikattavan nurmen sijasta suositaan niittymäisiä alueita sekä maanpeitekasvien hyödyntämistä.

Kaupunkiviljely mahdollistetaan piha-alueilla, joissa asukkailla on mahdollista kasvattaa hyötykasveja.

Rakennusten katoille, kuten pysäköintilaitosten katoille voidaan sijoittaa kattopuutarhoja, jotka toimivat samalla myös yhteispihoina.

Kansipihoille voidaan sijoittaa alueiden yhteispihoja.

Materiaaleissa suositaan innovatiivisuutta ja uusiomateriaaleja. Alueella murskattuja puhtaita purkujätteitä voidaan hyödyntää ympäristörakentamisessa. Pihojen maastonmuotoilussa voi hyödyntää rakentamisessa syntyviä puhtaita maamassoja.

Asukkaiden yhteisiä pihasaunoja voidaan toteuttaa piha-alueille.

Muistettava toteuttamisen yhteydessä

AH-korttelialueille tulee laatia pihasuunnitelma. Pihojen suunnitteluratkaisut on esitettävä pihasuunnitelmassa, joka hyväksytään rakennusluvan yhteydessä. Pihojen suunnittelijan on oltava viheralan ammattilainen, kuten maisema-arkkitehti, suunnitteluhortonomi tai vihersuunnittelija.

3.2. Puistot

Puistoalueet ovat osa Jyväskylän keskusta-aluetta ympäröivää Kehä Vihreää ja osa ns. Kankaanpuistoa. Näitä suunnitellaan siten, että ne tulevat muodostamaan omat toiminnalliset ja yhteisölliset kokonaisuutensa. Tourujoen varteen ja Kehä Vihreän osaksi sulautuvaa puistoaluetta kehitetään oleskelupuistona, joka mahdollistaa veden äärellä virkistytymisen. Joen rannalla kulkee kevyen liikenteen väylä, joka tulee toimimaan tärkeänä osana ns. Tourujoen jokiraittia. Se yhdistää pohjois-etelä suuntaisesti Palokkajärveä ja Jyväsjärveä kiertävät reitit.

Panostus kaupunkivihreään kaikilla suunnittelun osa-alueilla vahvistaa Kankaan imagoa terveyttä edistävänä alueena. Laadukas vihersuunnittelu antaa monipuolisia mahdollisuuksia hulevesien luonnonmukaisille ratkaisuille sekä elintilaa kasvistolle ja eläimille tiiviissäkin kaupunkirakenteessa.

Viherympäristön laatu Kankaalla muodostuu hyvästä suunnitelmasta, innovatiivisista ideoista ja kasvillisuuden sekä kierrätysmateriaalien uudenaikaisesta käytöstä, eikä niinkään kalliista materiaaleista. Tavoitteena on korostaa tehtaan ympäristön rosoisuutta myös ympäristörakentamisen keinoin ja tuoda tehtaan historiaa konkreettisesti osaksi ympäristörakentamista. Toimintojen rajaamiseen toisistaan kiinnitetään erityistä huomiota. Puistoalueiden valaistus on tunnelmallinen ja viihtyisä ja sen lisämausteena on erikoisvalaistusta.

- 1 Kankaanpuistossa pyritään säilyttämään olemassa olevaa puustoa.
- 2 Kankaanpuistossa toteutetaan prosenttikulttuuria ja hyödynnetään kierrätysmateriaaleja.
- 3 Ympäristötaide ilahduttaa ohikulkijaa.

Piippuranta on tärkeä oleskelupuisto, joka tarjoaa tärkeän pääsyn virkistytymään veden äärelle. Tämä toteutuu Tourujoen rannansuuntaisten laiturirakenteiden avulla. Piippurannan alueelle sijoittuu Kankaan ensimmäinen taidehankinta. Puiston materiaaleissa on tärkeää laadukkuus yksityiskohdissa ja kierrätysmateriaalien käyttö ympäristörakentamisessa esimerkiksi kivilohkareita hyödyntämällä.

Koskipuisto jatkaa oleskelupuistoa vielä laajemmalle alueelle. Koskipuistossa hyödynnetään joenrantakasvillisuutta.

Kankaanrannanpuisto koostuu olemassa olevasta kasvillisuudesta ja puustosta. Se tarjoaa itsessään valmiin virkistysympäristön.

Kankaanpuisto on Kangasta kiertävä viheralue, joka tulee toteutumaan osina Kankaan rakentamisen edetessä. Puiston yhtenäisyys tulee perustumaan laadittavaan yleissuunnitelmaan. Kehällä on tärkeää eri toiminnot, yhteisöllisyys, leikkisyys, %-kulttuuri ja kierrätysmateriaalit.

4 Puistoissa istutukset suunnitellaan selkeiksi kokonaisuuksiksi ja suositetaan ryhmäistutuksia.

5 Vanhan paperitehtaan talteen otettua esineistöä voi käyttää vaikkapa vesiaiheessa.

6

7

- 6 Alueella voi myös olla valoleikkiä (värivarjot), värivalaistusta tai valoteemainen leikkipuisto.
- 7 Tourujoen rantaan tulee laiturerakenteita.
- 8 Leikattavan nurmen sijasta suositaan niittymäisiä alueita.

8

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Suunnitelmien sisällössä tulee esittää hulevesien hallintamenetelmät, kasvillisuuden monipuolinen käyttö sekä materiaali- ja rakennevalinnat.

Toimintojen rajaamiseen toisistaan tulee suunnittelussa kiinnittää erityistä huomiota.

Ympäristötaide tulee olemaan tärkeä osa Kankaan puistorakentamista. Ympäristötaiteen tulee olla hauskaa, leikkisää ja kosketuksen sekä käytön kestävää.

Puistoissa istutukset suunnitellaan selkeiksi kokonaisuuksiksi ja suositetaan ryhmäistutuksia. Istutukset suunnitellaan toimimaan osana hulevesijärjestelmää. Kasvivalinnoissa huomioidaan niiden kyky käyttää vettä, sekä mahdollinen bio-suodattava vaikutus.

Vanhan paperitehtaan esineistöä on ajateltu käytettäväksi osana ympäristörakentamista. Puistoa suunniteltaessa on huomioitava esineistön sijoittaminen. Tehdashistorian elementit näkyvät kuitenkin vähintään ympäristön suunnittelun muotokielessä.

Puistoalueiden rakenteissa käytettävien materiaalien tulee olla muun kokonaisuuden (rakennukset ja ympäristö) kanssa yhteensopivia ja ympäristöön soveltuvia. Eri pintamateriaaleja tulee käyttää innovatiivisesti.

Uusiomateriaalia tulee käyttää mahdollisimman paljon. Alueella murskattuja puhtaita purkujätteitä voidaan hyödyntää ympäristörakentamisessa. Puiston maastonmuotoilussa voi hyödyntää rakentamisessa syntyviä puhtaita maamassoja.

Tourujen rantojen eroosioherkkyys on huomioitava ja rannat laitureineen rakennettava sen mukaisesti.

Valaisimet integroidaan rakenteisiin mahdollisimman monessa paikassa (laituri, muurit, penkit, kasvialueet, polut). Kaikessa ranta-alueen valaistuksessa huomioidaan alueen eläimistö valon määrässä ja suuntauksessa.

Kankaanpuistossa säilytetään olemassa olevaa puustoa siltä osin, kun se on mahdollista. Liito-oravan huomioon ottaminen esitetään yleissuunnitelmassa.

Puistoalueilla tulee olla hyötykasveja.

SUUNNITTELUSUOSITUKSET:

Leikattavan nurmen sijasta suositetaan niittymäisiä alueita. Kaupunkiviljelylle annetaan tilaa myös puistoalueilla. Koristeheiniä suositellaan käytettäväksi.

Valaisinkalusteet ovat Kankaan alueen malliston mukaisia. Taidetta voidaan yhdistää pylväisiin tai pollareihin.

Alueella voi myös olla valoleikkiä (värivarjot), värivalaistusta tai valoteemainen leikki puisto.

Muistettava toteuttamisen yhteydessä

Puistosuunnitelmia laadittaessa on tärkeää, että suunnittelu on tehty viheralan ammattilaisella, kuten maisema-arkkitehdillä, suunnitteluhortonomilla tai miljöösuunnittelijalla. Tämä vaatimus tulee olemaan määrävänä kaavoissa.

3.2.1. Puistorakennukset

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Puistorakennukset tulee suunnitella osana puiston rakentamista. Ne tulee maastouttaa ympäristöön. Viherkatto tulee tehdä aina, kun on mahdollista. Muotoilussa ja materiaaleissa tyylinä on tehdasmainen rouheus.

Muovipinnoitettua terästä ei saa käyttää julkisivumateriaalina.

Kaikkia puiston rakennuksia ja rakenteita tulee hyödyntää aluevalaistuksen valaisinten sijoittamisessa. Valaisinten integroiminen rakenteisiin vähentää lähellä tarvittavia pylväitä. Julkisivuvalaistusta toteutetaan tarpeen mukaan.

SUUNNITTELU SUOSITUKSET

Suosittelava julkisivumateriaali on puu. Myös tiili tai metallilevy ovat hyviä materiaaleja

Taideaiheita toivotaan käytettäväksi julkisivuissa.

- 1 Eri toiminnot, yhteisöllisyys ja leikkisyys ovat Kankaanpuiston avainsanoja.
- 2 Hulevesijärjestelyjen yhteydessä voi syntyä mahdollisuus kiehtoville rakenteille.
- 3 Ympäristötaide on tärkeä osa Kankaan puistorakentamista.
- 4 Kankaan puistojen varusteissa toistuu tehdashistorian tyyli.
- 5 Valaisimet integroidaan rakenteisiin mahdollisimman monessa paikassa.

3.2.2 Aukiot ja torit

Kankaalla syntyy aukioita, jotka rakennetaan kaupunkikuvallisesti korkealuokkaisiksi, kaupunkimaisiksi yhteiskäyttöalueiksi. Aukiot (lukuun ottamatta liikennepainotteisia aukioita) tulevat olemaan luonteeltaan kävelykatumaisia tiloja, jotka on tarkoitettu oleskeluun ja kevyenliikenteen käyttöön. Aukiotilat jäsennetään kivimateriaalein ja viheraihein.

Aukioiden valaistuksen laatutaso näkyy valaisinkalusteiden ominaisuuksissa sekä valaistusteemoissa ja noudattaa aina kyseisen aukion laatutasoa ja toimintoja.

Kankaanaukiosta muodostuu koko kaupunginosalle sykkivä urbaani olohuone, jossa erilaiset tapahtumat ja palvelut löytävät paikkansa. Aukiolla sijaitsee vesiaihe. Kalusteet ja varusteet ovat laadullisesti korkeatasoisia ja esteettömyys tulee huomioida aukiolla kauttaaltaan. Kaupunkivihreä on uudenlaista, urbaania ja innovatiivista. Puuta tulee käyttää innovatiivisesti esimerkiksi mahdollisissa terasseissa. Materiaalit ovat korkealaatuisia esimerkiksi luonnonkiveä tai vastaavaa ja kierrätysmateriaaleja suositetaan. Valaistus koostuu julkisivuvalaistuksista, pehmeästä aluevalaistuksesta ja erikoispylväistä, kohdevalaistuksista ja mahdollisesta valotaiteesta.

Piipputori on rauhallinen urbaani, luonnonläheinen aukio. Julkinen oleskelu ja tehdashistorian aistiminen on olennainen osa Piipputorin henkeä. Pintamateriaaleissa luonnonkiveä voidaan käyttää jossain yksityiskohdissa, muuten materiaalien laatuluokka on keskitasoa kuten betonikiveä ja kierrätysmateriaaleja suositetaan. Puuta tulee käyttää mahdollisuuksien mukaan. Materiaalit ovat kestäviä. Piipputorilla sijaitsee asemakaavalla suojeltu kanava, joka kunnostetaan. Kanava toimii aukion vesiaiheena, jossa voidaan käyttää myös kosteikkotyylisiä kasvillisuutta. Kasvillisuudella voidaan huomioida biosuodattava vaikutus, koska kanavaan johdetaan alueen tulvareitti ja alueen hulevesiä. Aukion vihreys on pehmeää ja kerroksellista. Kalusteet ja varusteet ovat laadultaan keskitasoa. Aukiolla panostetaan pehmeään aluevalaistukseen ja vaatimattomampiin valaisinkalusteisiin sekä kohdevalaistukseen.

Kankaalle syntyy **liikennepainotteisia aukioita**, joilla esimerkiksi huoltoliikenteen kulku on tärkeää (esim. **Pergamenttitori**). Aukioiden suunnittelussa tulee huomioida huoltoliikenteen kulku. Aukiot sisältävät mm. jätteiden yhteiskeräyspisteitä sekä polkupyöräpysäköintiä. Aukioiden laatuluokka on matalin, mutta pintamateriaaleissa kiinnitetään erityistä huomiota kulutuksen kestävyYTEEN. Pintamateriaali on ajoneuvoliikennealueilla asfaltti tai muu kulutusta kestävä pinta. Kalusteet ja varusteet ovat keskitasoa. Aukion vihreys on enemmän kulkua ohjaavaa ja tiloja tai toimintoja jaksottavaa. Liikennepainotteisilla aukiolla on hyvä, tasainen valaistus.

1

2

3

4

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Aukiot rakennetaan kaupunkikuvallisesti korkealuokkaisiksi. Aukiotilat jäsenetään kivimateriaalein ja viheraihein.

Kankaanaukion kalusteet ja varusteet ovat laadullisesti korkeatasoisia ja esteettömyys huomioidaan aukioilla kauttaaltaan. Materiaalit ovat korkealaatuisia ja kaupunkivihreä uudenlaista ja innovatiivista.

Piipputorin materiaalit sekä kalusteet ja varusteet ovat laatuluokitukseltaan keskitasoa ja kestäviä. Vihreys on pehmeää ja kerroksellista.

Liikennepainotteisilla aukioilla on erityisesti huomioitava huoltoliikenne. Materiaalien laatuluokka on muita aukioita matalampi, mutta kulutuksen kestävä. Vihreys on jaksottavaa ja kulkua ohjaavaa.

Piipputorin kanavassa voidaan käyttää kosteikkotyylistä kasvillisuutta ja huomioida biosuodattava vaikutus.

- 1 Urbaania kaupunkivihreää tulee erityisesti Kankaanaukiolle.
- 2 Piipputorille tulee kestäviä materiaaleja.
- 3 Aukiotilojen jäsentelyä kivimateriaalein ja viheraihein.
- 4 Piipputorin kunnostettavassa kanavassa voidaan käyttää myös kosteikkotyylistä kasvillisuutta.

SUUNNITTELUSUOSITUKSET

Kierrätysmateriaalien käyttöä suositetaan kaikilla aukioilla.

- 5 Kanavan hallittu patorakennelma.
- 6 Aukiorajausten valaiseminen edistää tilan hahmottamista.
- 7 Aukioille suunnitellaan uniikki valaisinpylväs.
- 8 Aukion tiloja jaksottavaa viherrakentamista.

3.3 Kadut

3.3.1. Kankaan katumiljö

Alhainen nopeusrajoitus sallii Kankaalla pienipiirteisen, virikkeellisen ja viihtyisän katumiljöön, joka huipentuu shared space -tilaan.

Aluevalaistus kaduilla, jalkakäytävillä sekä kevyen liikenteen väylillä toteutetaan yleissuunnitelman valaistusluokkien mukaisena. Valaisinkalusteet ovat alueen valaisinkalustemalliston mukaiset ja erikoispylvääseen asennetaan energiatehokas ledivalaisin. Jokaiselle katu- ja väylätyypille on oman mitoituksen mukainen pylväsmalli, jossa käytetään alueen kalusteiden väriä, muotokieltä ja materiaalia. Esimerkiksi pääväylällä on näyttävä kaksivartinen valaisinpylväs ja tonttikaduilla pienempi ja vaatimattomampi versio. Valaistus himmentyy öisin.

Pääkatu

Kankaan pääkadun tavoitteena on erottua ilmeeltään perinteisestä moottoriliikennettä välittävästä pääkadusta.

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Katumiljöön materiaalivalintojen tulee sopia vanhaan tehdasmiljööseen ja Kankaan korkeatasoiseen arkkitehtuuriin.

Valaisinkalusteet ovat alueen valaisinkalustemalliston mukaiset ja erikoispylvääseen asennetaan energiatehokas ledivalaisin.

Ajorata: asfaltti + betonisidekiveys, luonnonkivipinnoitteet

Reunatuki: luonnonkivireunatuki

Pyöräväylät: asfaltti (väriasfaltti korostettaviin kohtiin)

Jalkakäytävät: asfaltti ja betonisidekiveykset

Erotuskaistat: betonisidekiveys, luonnonkiviladonta, ei istutuksia kapeille välikaistoille

Keskikaistat: kapeat kaistat betonisidekiveys/luonnonkivi, leveät kaistat nurmetus/istutukset

Pysäkit, pysäköinti ja kävelyalueiden korostus: Seisake asfaltti, katoksen alue betonisidekiveys, kävelyalueiden korostus betonisidekiveyksiin

Suojatiet: betonisidekiviladonta tai luonnonkiviladonta.

SUUNNITTELUSUOSITUKSET

Katumiljöön materiaaleina voidaan hyödyntää kierrätys- ja purkumateriaaleja.

- 1 Pienipiirteinen ja virikkeellinen katu ympäristö.
- 2 Pääväylän valaistusta vastaava esimerkki.
- 3 Valaistut julkisivut ovat osa kaupunkitilan valaistusta.
- 4 Valaisinpylvääseen asennetaan energiatehokas led-valaisin.

Shared space -katujakso

Yhteisen liikennetilan alueella kaikki kulkijat liikkuvat samassa katutilassa, jossa ei ole erottelua eri kulkumuotojen välillä. Katujakso muodostaa oman aukion seinästä - seinään, jossa ajorata ja kävelyalueet voidaan rajata hienovaraisesti toisistaan esimerkiksi pollareiden, pinnan kuvioinnin tai tasoon upotetun reunatuen sekä katukalusteiden sijoittelun avulla.

Kankaan yleissuunnitelman mukaisesti Shared space -tilat valaistaan pääosin seiniltä. Valaisinten malli ja asennustapa sekä sijoittelu on sovittava rakennuksen arkkitehtuuriin eikä valoa saa mennä ikkunoista sisään. Valaistuksen suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito sovitaan palveluyhtiön ja kiinteistön kesken. Tilassa voi olla pollarivalaisimia, valopenkkejä tai puiden kohdevalaistuksia tuomaan yksityiskohtia esille.

- 1 Pollarivalaisimet valaisevat kulkuväylän pinnan.
- 2 Kauniisti valaistu pysäköintitalon julkisivu.
- 3 Jaettua katutilaa Vejlessä.
- 4 Kankaalle luodaan oma jouluvalaistuskonsepti.

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Ajorata: asfaltti ja luonnonkivipinnoitteet

Reunatuki: luonnonkivireunatuki

Jalankulku- ja muut alueet: luonnonkivi ja betonisidekiveys

Kankaan yleissuunnitelman mukaisesti Shared space -tilat valaistaan pääosin seiniltä.

SUUNNITTELUOSUOSITUKSET

Ajorata ja kävelyalueet voidaan rajata hienovaraisesti toisistaan esimerkiksi pollareiden, pinnan kuvioinnin tai tasoon upotetun reunatuen sekä katukalusteiden sijoittelun avulla.

Kokoojakadut

Kokoojakadut ovat kaupunkimaisia, alueen sisäistä liikennettä kokoa-
via katuja. Ne erottuvat pääkadusta astetta yksinkertaisemmalla ma-
teriaalivalikoimalla. Kokoojakatujen välikaistoille voidaan istuttaa myös
puita.

Kankaan sisääntulot

Kankaan sisääntulotjen tarkoitus on viestiä autoilijoille alueelle saapu-
misesta. Sisääntulokohdissa ajoradan päällyste poikkeaa asfaltista ja
välikaistoille voidaan sijoittaa puita, valaisinpylväitä tai muita huomion
herättäviä elementtejä. Porttikohta voi erottua myös rakenteellisesti
muusta katurakenteesta esim. korotettuna liittymäalueena.

Shared space -tilan valaistustapa (valoa seinältä alas kadulle) jatkuu
Kankaan alueella porttiaiheiden valaistustavassa. Kiinteistöjen nurkat
on tarkoitus valaista osana porttiaihetta.

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Ajoinata: asfaltti

Reunatuki: luonnonkivireunatuki

Jalankulku- ja pyörätiet: asfaltti (väriasfaltti korostettaviin kohtiin)

Erotus- ja keskikaistat: betonisidekivi- tai luonnonkiviladonta

Pysäkit, pysäköinti ja kävelyalueiden korostus

Suojatiet: betonisidekiviladonta

SUUNNITTELU SUOSITUKSET

Kokoojakatujen välikaistoille voi istuttaa puita.

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Ajoinata: betonisidekiveys tai asfalttipäällyste betoni-/luonnonkiviraidoin

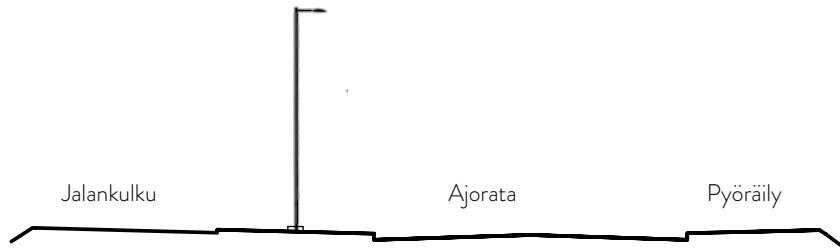
Reunatuki: luonnonkivireunatuki

SUUNNITTELU SUOSITUKSET

Sisäänkäyntien kohdilla välikaistoille voidaan sijoittaa puita, valaisinpylväitä tai
muuta huomion herättäviä elementtejä.

Tonttikatu tai pihakatu

Piha- ja tonttikaduilla voi olla kavennuksia ja korotuksia ajonopeuksien hillitsemiseksi. Ajolinjoja voidaan ohjata myös katukalusteilla ja istutuksilla.

- 1 Kaupunginosan portti Hollannista.
- 2 Pihakaduilla on tyypillistä ohjata ajolinjoja katukalusteilla.
- 3 Pihakadun korotus hillitsee vauhtia.
- 4 Tonttikadun pyörätietä.

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Päällysteet: tonttikatu asfaltti, pihakatu: asfaltti/betonikivi- ja luonnonkivi ladonta

Reunatuki: luonnonkivireunatuki

Pysäköinti: pihakaduilla ei pysäköintiä

Lumitilat: Piha- ja tonttikaduilla on varattava riittävästi tilaa lumen varastoimiseksi.

SUUNNITTELUSUOSITUKSET

Katutiljoon materiaaleina voidaan hyödyntää kierrätys- ja purkumateriaaleja.

Jalankulku ja pyöräily

Jalankulku- ja pyörätiet

Pää- ja kokoojakaduilla kävelyn ja pyöräilyn erotetaan toisistaan esimerkiksi eri pintamateriaaleja käyttäen tai kivettyllä raidalla. Pintamateriaalit tulee sovittaa yhteen ympäröivien aukoiden ja katujen ulkonäköön.

Baana on nopean pyöräilyn mahdollista reitti Jyväskylän keskustasta Seppälän kautta aina Seppälänkankaalle. Baana kulkee suurimman osan vanhan ratapohjan päällä. Baanaan kuuluu myös jalankulkuväylä, joka erotetaan pyörätiestä leveällä reunatuellisella erotuskaistalla.

- 1 Kävely- ja pyöräilyreitti sulautuu hyvin ympäröivien katujen ulkonäköön.
- 2 Värillinen asfaltti korostaa pyörätietä.
- 3 Pyörätien häikäisemätön valaistus

2

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Pintamateriaalit tulee sovittaa yhteen ympäröivien aukoiden ja katujen ulkonäköön

Päällysteet: Asfaltti, betonisidekiveys, luonnonkivi

Reunatuki: luonnonkivi tai betonikivi

Puistokäytävät palvelevat etupäässä jalankulkijoita ulkoilu- ja virkistysreitteinä. Sen päällyste on kivituhka.

Baanalla: pyörätie värillinen punainen asfaltti, jalkakäytävä asfaltti/ betonikiveys

Baanalla: Reunatuki on upotettava graniittinen/betoninen reunatuki. Erotuskaista tehdään betonisidekiveyksellä.

3

3.3.2. Pyöräpysäköinti

Pyöräpysäköintipaikat sijoitetaan mahdollisimman lähelle kohdetta ja käyttäjien päälähestymissuunnan varrelle. Pysäköintipaikkojen tulee lisäksi sijaita mahdollisimman näkyvällä ja loogisella paikalla sekä samassa tasossa kulkureitin kanssa.

Pyörätelineinä käytetään runkolukituksen mahdollistavia telinemaleja. Suuremmilla ja keskeisimmillä pyöräpysäköintialueilla osassa pyörätelineitä tulee olla sähköpyörien latauspistoke. Pyörätelineiden väri on määräytyy muun kalusteilmeen mukaisesti.

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Pysäköintipaikkojen tulee lisäksi sijaita mahdollisimman näkyvällä ja loogisella paikalla sekä samassa tasossa kulkureitin kanssa.

SUUNNITTELUSUOSITUKSET

Pyöräkatoksien tulee sopia ympäristöönsä.

Pyöräkatoksien yhteyteen voidaan sijoittaa myös pyöräilyyn liittyviä palveluita, kuten esimerkiksi pumppuja, sähköpyörän latauspisteitä.

1 Aukiolle toteutettu pyöräkatoskokonaisuus.

2 Pyöräpysäköinnin tulee olla hyvin valaistu.

Toiminto	Pyöräpysäköintinormi
Asuintalot	2- 2,5 paikkaa / 100 kerrosalaneliometriä kohti, 1 paikka opiskelijaa kohti opiskelija-asunnoissa.
Lastentarhat	0,4 paikkaa työntekijää kohti ja 1 paikka yli neljä vuotiasta kohti sekä aluevaraus pyörien peräavaunuja ja erikoispyöriä varten.
Koulut, oppilaitokset ja yliopisto	0,4 - 0,8 paikkaa opiskelijaa kohti ja 0,4 paikkaa työntekijää kohti.
Vähittäismyynti ja kauppa	2 paikkaa 100 kerrosalaneliometriä kohti keskus-ta-alueilla ja 1 paikka keskusta-alueiden ulkopuolella.
Muu kaupunkimainen toiminta (sairaanhoito etc.)	0,3 - 0,4 paikkaa 100 kerrosalaneliometriä kohti ja 0,4 paikkaa työntekijää kohti.
Asemat	10 - 30 % vilkkaimman vuorokauden matkustajamäärästä.
Bussipysäkit ja terminaalit	1 paikka 10 matkustajaa kohti (aamuruuhkan aikana).
Elokuvateatteri ja teatterit	0,25 paikkaa istuinpaikkaa kohti ja 0,4 paikkaa työntekijää kohti.
Hotelli ja ravintola	1 paikka 15 asiakaspaikkaa kohti ja 0,4 paikkaa työntekijää kohti.
Urheilualueet ja -hallit	0,6 paikkaa urheilijaa kohti ja 0,4 paikkaa työntekijää kohti.
Toimisto ja teollisuus	0,4 paikkaa työntekijää kohti.
Virkistysalueet	1-4 paikkaa 10 vierailijaa kohti.

Suositus polkupyöräpysäköinnin mitoituksesta.

1 Katupuissa tulee käyttää maaritiloita suojaamaan istutuksia.

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Katupuissa tulee käyttää maaritiloita sekä rungonsuojia suojaamaan istutuksia

Kalusteiden ja varusteiden tulee olla riittävän kestäviä ja laadukkaita.

SUUNNITTELUSUOSITUKSET

Malliston yhtenäistävä tekijä voi olla materiaali, esim. corten-teräs, tai tietty väri-muotokieli -yhdistelmä.

3.3.3. Ympäristön varusteet ja valaisimet

Kankaalle tulee koko joukko katukalusteita ja -varusteita. Kaupungilla on niihin oma ohjeistus, mutta tässä on listattu keskeisiä seikkoja. Linja-autokatoksina käytetään Jyväskylän kaupungin yleensä käyttämää katosmallia.

Katukalusteiden osalta tärkeitä kriteerejä ovat kalusteiden laatu, niiden materiaalit ja pintakäsittelyt sekä esteetön ja ergonominen mitoitus. Katu- ja aukioalueille muodostuu hieman eri valikoima kuin puistoilla. Valaisinkalustemallisto kattaa kaikki alueet. Lisäksi alueelle tulee mm. pollareita ja ajoesteitä sekä varusteita kuten penkkejä ja roskakoreja. Runkosuojat ja maaritilat suojaavat vasta istutettuja taimia.

Valaistusta varten Kankaan alueelle suunnitellaan oma pylväs- ja pollarimallisto, jossa on monen eri laatuluokan ja käyttöpaikan mukaisia versioita. Pääkadulla ja pääaukiolla pylväs on näyttävä ja mahdollisesti sisältää ohjelmoitavan valoaiheen (väriä vaihtavat valopisteet varressa tms.) tai valaistun kapean infotaulun, tonttikaduilla ja pihoidilla on peruspylväs ja viheralueilla on oma mallinsa. Malliston yhtenäistävä tekijä voi olla materiaali, esim. corten-teräs, tai tietty väri-muotokieli -yhdistelmä. Valaisinkalusteet suunnitellaan muiden kalusteiden kanssa samanaikaisesti ja saman muotoilijan toimesta.

Baanalle luodaan oma helposti tunnistettava valaisin- ja pylväsyhdistelmä, jota voidaan käyttää koko Baanan matkalla.

Alueelle luodaan oma jouluvalaistuskonsepti, joka perustuu pylväisiin helposti asennettaviin valoaiheisiin. Tämän lisäksi luodaan periaatteet alueen kiinteistöjen jouluvalaistukselle.

Alueelle järjestettäviä tapahtumia varten varataan sähköä erillisiin sähköpollareihin, joita hallinnoi palveluyhtiö.

3.3.4. Katuvihreä

Katuvihreä on eriluonteista eri katualueilla. Kaduilla suositellaan käytettäväksi ensisijaisesti puita, jotka toimivat osana hulevesiverkostoa. Mitä vihreämmäksi katualuetta halutaan sitä enemmän pensaita ja maanpeitekasvillisuutta voidaan käyttää kerroksellisen kasvillisuuden luomiseksi. Niitä suositellaan käytettäväksi myös kadunjakoilla, joissa halutaan ohjata kevyenliikenteen kulkua yksityiskohtaisemmin. Katujen vihreässä suositellaan luonnonmukaisten kasvilajien tai hyötykasvien käyttöä mahdollisuuksien mukaan.

Katupuiden ollessa osana hulevesiverkostoa puut istutetaan kantavaan riittävän kokoiseen kasvualustaan, joka toimii samalla hulevesien kulureittinä.

Kasvualustassa voidaan käyttää karkeaa kiviainesta kuten mursketta ja kasvualustassa on oltava riittävä ilmastus. Pääkadulla ja Shared Space –katujaksolla puiden rungon halkaisija on 1500 mm korkeudella oltava vähintään 100 mm. Katupuissa tulee käyttää maaritiloita sekä rungoja suojaamaan istutuksia.

- 1 Katuvihreää voi toteuttaa monin tavoin – esimerkiksi yhdistämällä siihen taiteen.

SUUNNITTELUSUOSITUKSET

Katujen vihreissä suositellaan luonnonmukaisten kasvilajien tai hyötykasvien käyttöä mahdollisuuksien mukaan.

- 2 Katuvihreä on eriluonteista eri katualueilla

3.3.5. Hulevedet

Korkeuseroista johtuen on Kankaan alueella arvioitava hulevesien kulkeminen katujen varsilla erityisen tarkasti. Eri katuluokat ja niiden sisältämät muut toiminnot pitää huomioida. Hulevedet tulee ottaa osaksi katujen teknisiä ja katukuvallisia ratkaisuja. Esimerkiksi katupuiden istutusaltaiden yhteyteen voidaan toteuttaa hulevesille verkosto / kaivanto, jossa veden on mahdollista kulkea ja puiden mahdollista käyttää hulevettä. Katukuvallisia ratkaisuja voivat olla myös erilaiset ritiläaiheet, urat yms.

- 1 Esimerkki hulevesien hallinnasta katualueella.
- 2 Kadun hulevesihallintaa varten tehty rakenne.
- 3 Hulevesien hallintaan saatetaan käyttää myös ura- ja ritiläaiheita.

SUUNNITTELUVAATIMUKSET:

Hulevedet tulee ottaa osaksi katujen teknisiä ja katukuvallisia ratkaisuja

SUUNNITTELUSUOSITUKSET

Kaduilla suositellaan käytettäväksi ensisijaisesti puita, jotka toimivat osana hulevesiverkostoa.

JYVÄSKYLÄ

